

การศึกษาบทบาทการเมืองภาคประชาชนต่อการปักครองท้องถิ่น ศึกษากรณีเฉพาะ สถาบันค์กรชุมชนดำเนินการในประเทศไทย สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และสถานภาพของสถาบันค์กรชุมชนที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 (2) เพื่อศึกษาผลของการจัดตั้งสถาบันค์กรในพื้นที่ที่ศึกษา และ (3) เพื่อนำผลการศึกษามาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดตั้งสถาบันค์กรชุมชนที่มีต่อการปักครองท้องถิ่นไทย โดยอาศัยแนวคิดชุมชน การมีส่วนร่วมทางการเมือง การเมืองภาคประชาชน และการปักครองท้องถิ่น เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ภายในชุมชน ให้กระบวนการตั้งค่าตามวิจัย โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือก ประกอบด้วย นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เจ้าหน้าที่ก่อตั้ง NGOs สำหรับเจ้าหน้าที่สถาบันค์กรชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐ/ข้าราชการ สมาชิกสถาบันค์กรปักครองท้องถิ่น สมาชิกสถาบันค์กรชุมชนดำเนินการในพื้นที่ ตลอดจนประชาชนกลุ่มต่างๆ และประชาชนในพื้นที่ การเข้าไปสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อเก็บข้อมูลด้านกายภาพของชุมชน และการสังเกตแบบส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุมในพื้นที่ ต. น้ำเกิน อ.ภูเพียง จ.น่าน

ผลการศึกษาพบว่าบทบาทหน้าที่และสถานภาพทางปฏิบัติของสถาบันค์กรชุมชนมีความสอดคล้องกับแนวคิดการกระจายอำนาจ นำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นการขยายตัวของภารกิจภาคประชาชน ในรูปแบบประชาธิปไตยทางตรงจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปักครองในทุกกระบวนการ การปักครองท้องถิ่น เพื่อเป็นการรับรองสิทธิชุมชนและสิทธิการเมืองภาคประชาชนตามรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2550 มาตรา 66, 67 และ 87 แต่ทั้งนี้สถานภาพทางกฎหมายของพระราชบัญญัติสถาบันค์กรชุมชนขึ้นนี้ยังไม่จำกัดหลายด้าน อันส่งผลต่อเกิดการกระจายอำนาจและความอ่อนน้อมถ่อมตนของค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมลดน้อยลง คือ 1. สถาบันค์กรชุมชนไม่มีอำนาจหน้าที่โดยอุบัติเป็นเพียง “ภารกิจ” 2. ไม่มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลตามกฎหมาย 3. การไม่มีจดหมายเป็นของตัวเอง และ 4. ไม่มีบัญชีรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการรับรองการมีพื้นที่ทางการเมืองของสถาบันค์กรชุมชน ทั้งนี้สาเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการหลีกเลี่ยงการประทกันระหว่างกระทรวงทรัพยากรสัมภพและความมั่นคงของมนุษย์กับกระทรวงมหาดไทย ในช่วงกระบวนการยกย่องพระราชบัญญัติสถาบันค์กรชุมชนฯ

โดยผลการจัดตั้งสถาบันค์กรชุมชนดำเนินการในพื้นที่ที่มีต่อการปักครองท้องถิ่นในพื้นที่ คือ 1. การเกิดนโยบายที่เน้นการสนับสนุนกับท้องถิ่น 2. การเกิดความร่วมมือระหว่างผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในชุมชน 3. เพื่อเป็นการสนับสนุนเสริมของพร่องในปัญหาระบบการเมืองแบบตัวแทน และ 4. การเกิดความสมานฉันท์ทางการเมืองท้องถิ่น โดยทั้งนี้ผลดังกล่าวจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทการปฏิสัมพันธ์ของภาคประชาชน – ข้าราชการประจำ – ข้าราชการ การเมืองส่วนภูมิภาคและข้าราชการการเมืองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

225808

The purposes of this study, The Roles of Civil Politics Toward Local Government: Case Study Of Community Council Of Namkian District, Nan Province, were to (1) investigate the role, duties, and the status of the Community Organization Council resulted from the Community Organization Council Act B.E.2551, (2) examine the effects of the Organization Council within the research site, and (3) explain the research results regarding the relationship between the establishment of the Community Organization Council and Thailand's local administration by using community approach, political participation, civil politics, and local administration to explain the relationship under research question process. Semi-structured Interview was used to collect data in this qualitative research. The samples were political science and law scholars, and NGO officers. Nonparticipant Observation was used with the Community Organization Council officers, government officials, members of the Local Administration Organization Council, members of Namkian Community Organization Council, representatives of public groups, and local people so as to collect community physical data. Participant Observation, moreover, was used while attending the meetings in Namkian sub-district, Phu Phieng district, Nan province.

The findings showed that the role, duties, and practical status of the Community Organization Council were relevant to decentralization approach, which leaded to political participation, and the expansion of civil politics. In Direct

Democracy pattern, this would involve people to administer in all local procedures, and this was to certify the Community Rights and Civil Political Rights Act B.E.2550 Section 66, 67, and 87. As legal status of the Community Organization Council Act, however, still has several limitations, it has lowered an opportunity of the emersion of concrete decentralization and counterbalance with Local Administration Organization. The first reason was because the Community Organization Council had no authority but "Mission." Second, its status was not a government office or juristic person. Third, it lacked its own budget. Finally, it lacked regulations, including related laws in order to certify political rights of the Community Organization Council. Almost all of the reasons were from avoiding the confrontation between the Ministry of Social Resource and Human Security and Ministry of Interior during drafting process of the Community Organization Council Act.

The establishment of Namkian Sub-district Community Organization Council benefited the local administration as it had created (1) suitable policies in the local area, (2) the cooperation between formal and informal leaders in the community, (3) resolution of problems in representative political system, and (4) reconciliation in local politics. These results varied in each location depending on the interaction context of public sector, government officials, and regional and local political government official.